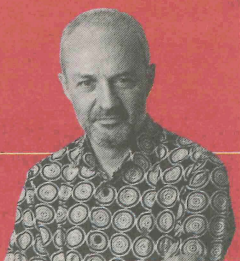

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAYJoves sense sostre
al Berlín de l'ascens
del nazisme

L'Alemanya de la República de Weimar, en els anys de l'ascens de Hitler, es calcula que tenia sis milions de pobres i un nivell d'atur escandalós. Hi havia, en concret, milers de joves sense sostre i sense futur escampats pels suburbis de les grans ciutats. Els barris marginals de Berlín atreïen molts d'aquests nois fugits dels correccionals. Malvivien com podien: robant, prostituïnt-se, bevent, fumant, pidolant. L'Alemanya d'avui, esclar, està a anys llum d'aquella misèria, que tanmateix va ser ben real. I que, com diu l'editor Peter Graf, presenta paral·lelismes amb la fragilitat en què viuen tants joves avui al sud d'Europa, marcats per l'atur i l'absoluta falta de perspectives vitals.

Tot això ve a tomb perquè Graf ha recuperat el reportatge periodístic novel·lat publicat per Ernst Haffner el 1932, *La banda de Berlín. Germans de sang*, que descriu amb una mena de crua objectivitat empàtica les misèries i esperances d'uns adolescents abandonats a la seva sort. Després d'un fulgurant èxit de públic i crítica, el llibre va ser immediatament prohibit pel nazisme. Al periodista i assistent social Ernst Haffner se li va perdre la pista. Vés a saber, però és fàcil imaginar-li un final tràgic... La troballa d'aquesta petita joia oblidada ha sigut, també ara, un esdeveniment a Alemanya. Aquí la publica La Campana en traducció de Ramon Farrés.

LA CAMPANA

SURT DE L'OBLIT
UN REPORTATGE
PROHIBIT PER HITLER
SOBRE LA MISÈRIA A LA
REPÚBLICA DE WEIMAR

És un text dur, trepidant, directe. No està escrit des de la compassió, sinó des de la comprensió. L'autor no amaga ni maquilla la dura realitat. Els components de la banda dels Germans de Sang tenen entre 16 i 19 anys, excepte el capitost, el Jonny, que en té 21. Sobreviuen al carrer, bruts i mal vestits, les butxaques quasi sempre buides, afamats. Quan arreple-

guen quatre marcs, beuen i s'escalfen en locals de mala mort, emboirats pel fum i la música. Cada dia és una aventura, cada nit un malson. I només tenen la camaraderia, a voltes cruel, que els uneix.

Es pot llegir com una denúncia social, i ho va ser. Ara ja té caràcter de document històric. Però també és una peça literària notable, d'una efectiva i poètica simplicitat. És, en fi, un colpidor retrat coral per on desfilen la misèria i la grandesa humanes. I en el rerefons, esclar, la paradoxa de pensar que alguns d'aquells nois, que t'acabes fent teus, devien acabar convertits en entusiastes seguidors de Hitler. ♦♦

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART¿Podem parlar d'un
liderat sense lideratge?

Hi ha tres maneres de fer paraules noves a partir de paraules velles: l'habilitació, que es limita a canviar-ne la categoria gramatical (de *dinar* verb fa *dinar* nom); la derivació, que hi afegeix un afix (de *forn* fa *forner*); i la composició, que de dues en fa una (de *cel* i *obert* fa *celobert*).

En algun cas, l'habilitació i la derivació creen mots sinònims. *Rentat* i *rentatge* volen dir *operació de rentar*, i tan correcte i normatiu és parlar del *rentat en sec* com del *rentatge en sec*, tot i que l'ús més aviat afavoreix *rentat*. Perquè és l'ús el que al capdavant determina, amb un grau considerable d'arbitrarietat, si s'opta per un camí, per l'altre o per tots dos.

Per exemple, *buidat* i *buidatge* o *assecat* i *assecatge* són sinònims,

igual de correctes i normatius, però *triat* no és sinònim de *triatge*. Encara que *triat* pugui esdevenir nom i significar *operació de triar*, l'ús no l'ha triat per fer-ho i s'ha quedat en sinònim d'*escollit*.

No han faltat filòlegs que han volgut veure influència castellana en el participi habilitat, però Badia i Margarit –crec que amb força raó– afirma que designar l'acció d'un verb habilitant com a substantiu el seu participi “és un procediment propi i característic del català”.

ELS DICCIONARIS
NO HAURIEN MAI
D'EIXALAR LES
POTENCIALITATS
QUE TÉ LA LLENGUA

Deu ser, però, el pes que hi han tingut els esmentats filòlegs el que explica que al DIEC ja no hi aparegui *liderat* –l'única forma que entraven els diccionaris precedents– i hi aparegui *lideratge*, cosa que pot portar a concloure que *liderat* és un castellanisme i *lideratge* la forma genuïna en català.

Crec que seria una conclusió errònia i empobridora. Errònia perquè són dos mots ben correctes; i empobridora, perquè diria que poden expressar matisos diferents. *Liderat* evoca més la idea d'estat, d'ocupar la posició de líder i prou; i *lideratge*, la d'acció, la d'exercir com a tal líder: “El Barça és a un punt del liderat” i “El lideratge de Guardiola als vestidors”. Són potencialitats del català que un diccionari no hauria d'eixalar. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] També això passarà
MILENA BUSQUETS
Amsterdam
176 pàgines i 16,06 € 1/5

[2] Un any i mig
SÍLVIA SOLER
Columna
420 pàgines i 14 € -/1

[3] Wonder
R.J. PALACIO
La Campana
420 pàgines i 14 € 2/125

[4] La dona immòbil
JOAN BARRIL
Edicions 62
190 pàgines i 19,50 € 6/2

[5] Cinquanta ombres...
E.L. JAMES
DeBolsillo
538 pàgines i 9,95 € -/5

NO-FICCIÓ

[1] Les incerteses
JAUME CABRÉ
Proa
188 pàgines i 18 € 1/2

[2] Raó i emoció
FERRAN SALMURRI
RBA-La magrana
176 pàgines i 12 € 3/3

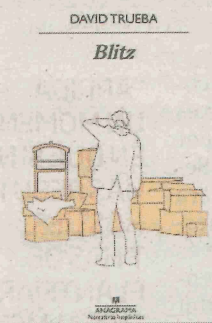
[3] Seguirem vivint
ELISABET PEDROSA
Ara llibres
240 pàgines i 17,90 € 5/5

[4] La formació d'una...
JOSEP FONTANA
Eumo
176 pàgines i 17 € 4/17

[5] Sàpiens
YUVAL NOAH HARARI
Edicions 62
608 pàgines i 23,90 € 9/24

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Blitz
DAVID TRUEBA
Anagrama
168 pàgines i 16,90 € 8/2

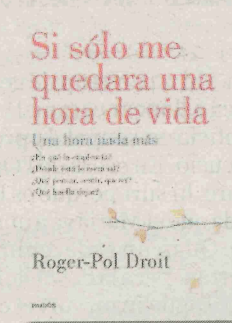
[2] También esto pasará
MILENA BUSQUETS
Anagrama
176 pàgines i 16,90 € 1/5

[3] Cincuenta sombras...
E.L. JAMES
DeBolsillo
544 pàgines i 9,95 € 6/5

[4] Sígueme la corriente
MEGAN MAXWELL
Esencia
496 pàgines i 15,90 € 2/2

[5] Ofrenda a la tormenta
DOLORES REDONDO
Destino
544 pàgines i 18,50 € 5/12

NO-FICCIÓ

[1] Si sólo me quedara...
ROGER POL-DROIT
Paidós
144 pàgines i 15,95 € -/1

[2] Sí, tu puedes
CRISTINA SORIA
Temas de Hoy
216 pàgines i 15 € -/1

[3] Masterchef junior
RTVE MASTERCHEF
Temas de Hoy
152 pàgines i 14,21 € 2/12

[4] Los últimos españoles...
CARLOS HERNÁNDEZ DE MIGUEL
Ediciones B
576 pàgines i 25 € -/5

[5] En familia con...
KARLOS ARGÜIÑANO
Planeta
496 pàgines i 22,90 € 3/15

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat